

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Az örökös refrén.

Pécs, 1901. aug. 7.

Megszokott dolog, hogy akármilyen visszaélés vagy rendetlenség fordul elő egyik-másik törvényhatóság kebelében, a kormánypárti varjak rögtön rázendítenek kórusban az ismert refrénre: el kell tiporni az önkormányzati slendriánságokat, mint a veszedelmes férgeket; államosítsunk minden téren! Az, hogy hasonló visszaélések és slendriánságok ugyanoly arányban előfordulnak az állami igazgatás különböző ágaiban is, nem fészélyezi az állami mindenhatóság rajongóit s az ellenvetésre rögtön készek a felelettel, hogy az állami szervek visszaéléseiben csak az emberek a hibásak, de az önkormányzat körében előforduló rendetlenségek a rendszer folyományai. Olyan dogmának tekintik ezt az ostoba szentenciát, hogy megokolni sem tartják érdemesnek. Persze nehéz dolog is lenne elfogadható megokolást találni rá.

Dacára azonban az államosítási furor eme közismeretű tévelygéseinek, arra mégsem voltunk elkészülve, hogy a kolozsvári rendőrségi botrányok és a népharagnak ennek nyomán támadt kitörése is alkalmat szolgáltatson az önkormányzat eltiprásának sürgetésére; mert hát azt csak tudnia kellene a magyar sajtóban előkelő helyet elfoglaló lapjainknak, hogy ha minden önkormányzati hatóság visszaéléséért gáncs érhetné is az önkormányzat rendszerét, a városi rendőrhatalóságok ez alól mégis kell hogy kivételt képezzenek, mivelhogy épen ezek a rendőrhatalóságok azok, a melyekhez az önkormányzatnak csak annyiban van köze, hogy azokat a városi törvényhatóságok fizetik, de a vezetőket a kormány képviselői, a főispánok nevezik ki korlátlan diszkrecionális hatalommal.

Es mégis a kolozsvári esetből kifolyólag a „Pesti Hirlap“ azt a szentenciát mondja ki, hogy a városok nem képesek a rendőri önkormányzatra, mert a városi rendőrség rendszere merőben megbízhatatlan. Legtöbbszörre a vezető hivatalba is trottlikat ültetnek be, a legénységet pedig összeszedik mindenünnen. Ebből aztán azt következteti a P. H., hogy az egész városi rendőrségi szervezet megérett a kiirtásra a felelőség és ellenőrzés lazasága miatt, mely teljesen illuzóriussá teszi a rendőrség igazi hivatását.

Hát nem a feje tetejére állítása ez

az okoskodás minden józan logikának? Hát ki ülteti a városi rendőrségek vezető hivatalaiba azokat a trottlikat? A törvényhatóság önkormányzati szerve, a bizottsági közgyűlés? Szó sincs róla; a kormány képviselője, a főispán nevezi ki őket. Hát a rendőrlégénységet ki szedi össze mindenünnen? Talán önkormányzati közeg? Dehogy, hanem a kinevezett rendőrkapitány. Hát kinek kötelessége az ellenőrzés? A főispáné, mint a kormány megbízottjaé, aki tetszés szerint függesztheti föl a vétkes rendőrhatalósági közvegeket. Hát fegyelmi felelőségre ki vonhatja őket? Végső fokban nem más, mint a belügyminiszter, aki el is csaphatja a vétkeket.

Nos hát, ha a városi rendőrség vezető hivatalaiban trottlik ülnek; ha a rendőrlégénység szedett-vedett népségből áll; ha az ellenőrzés laza; ha felelőségre vonás nem gyakoroltatik: akkor mindezekért csak a központi államhatalmat terhelheti a vád, mert mindezekben övé most is a döntő szó; de képtelenség a Pesti Hirlapnak az az állítása, hogy a korrupció, erkölcstelenség és bűn minden fajtájával telített városi rendőrség lelkét az önkormányzat „áltatja csalóka irral és csak behegeszti hámmal a fekélyt, míg láthatatlan terjed a fene és mindent aláás.“

Mindez a szörnyű vád a jelen esetben visszahull annak a rendszernek a fejére, a melynek érdekében emelve lettek az önkormányzati rendszer ellen, mivel épen a rendőrség szervezetében tekerték ki minden önkormányzati jognak a nyakát és helyezték teljes állami gyámság alá.

Örök rajtély marad ezek után, hogy mi jogosithatta a Pesti Hirlap cikkezőjét arra a nagy bizottsággal kimondott ítéletre, hogy „az államosítás rendszere föltétlenül jobb, sőt összehasonlíthatatlanul jobb a rendőri önkormányzati rendszerénél“, mikor önkormányzati alapon szervezett rendőrségünk voltaképen nincs is s mikor maga is kénytelen bevallani, hogy a fővárosi rendőrségnél, mely már nyíltan államosítva van, egy hajszálnyival sem különbek az állapotok s hogy a kolozsvári rendőrség vezetői is a fővárosi államrendőrségtől tanulták azokat a visszaéléseket és brutalitásokat, a melyek miatt most odahaza ellenük fordult a népharag.

Mert a P. H. cikkezője az önkormányzati rendszernek a sárga földig való

lepiszkolása után arra lyukad ki, hogy „itt (Budapest) állami rendőrség van, mégis felette gyakori a visszaélések némely fajtája s köztük leginkább a rendőri brutalitás. Az órszobában és fogházakban rendőrileg megkínzott emberekről rémtörténetek szállonganak sokszor. A főkapitány fegyelmi hatásköre megtörik a szervezett cinkosok machinációin. A bíróságok előtt gyakram tárgyaknak hatóság elleni erőszak címén eseteket, mely hatóság elleni erőszak abból áll, hogy egy-egy rendőrileg ártatlanul bántalmazott hazafi ki akar szabadulni a m. kir. markok közül. Meg kell nézni valamely utcai csoportosulást, a mikor a rendőr biráskodik!“

Mindezekből pedig a P. H. cikkezője azt a következtetést vonja le, hogy itt (Budapest) csak a rendszer jobb (!?), de az egyénekben a hiba még feltűnőbb. Az államosítás tehát nem minden. Mi pedig azt mondjuk, hogy az államosítás semmi, mert ime a gyakorlati élet bizonyítja, hogy az államosított rendőrség teljesen egy huron pendül a soi disant önkormányzati rendőrséggel. — Sem azt jobbá, sem ezt rosszabbá nem teszi a rendszer.

Minden az alkalmazott emberektől s az ezek fölött gyakorolt felügyelettől függ. Már pedig a városi rendőrségeknél az emberek alkalmazása is a kormánytól függ, a felügyelet összes számai is a kormány kezében futnak össze: mit akarnak hát még államosítani rajta? A költségeket semmi esetre sem, mert ezek államosítás esetén is a városok nyakán maradnának.

De hát az már ugy szokás, hogy meg kell ragadni minden lehető és lehetetlen alkalmat az örökös refrén hangoztatására: „államosítás jöjjön el a te országod!“ Utóbb majd talán mégis beveszi a közvélemény ezt a maszlagot is, mint már annyi mást. Mert hát tudvalevő dolog, hogy atyai kormányaink nem a maguk hatalmának öregbítésére, hanem a teljes kiskoruságba visszasüllyedtnek vélt nemzet boldogítására iparkodnak államosítani mindent, a falusi baktortól és kormárostól kezdve föl a legmagasabb régiókig.

Ez a cél már csakugyan szentesít minden eszközt, még ha nyakát szegik is a józan logikának s az élet gyakorlati tapasztalatait sutba lökik is.

Uj művészek a Pannonia-kertben!!

„Nelly“ magyar és spanyol énekesnő
Willy. — .....
„Little-Tich“ paródista, Rétey Vilmos, salon komikus.

Korcsmárosok mint zálogosok.

— Egy miniszteri rendelet. —

Pécsett, 1901. augusztus hó 7.

Sok egzisztenciának volt már megölője a *hitel*, melynek tárgyában pusztítottak már el legalább is annyi papírost, mint a kereskedelem bármely más hasonló kelevénye miatt.

Tény az, hogy a hitel nemcsak a kereskedők boltjainak reális alapjait veszélyezteti és rendíti meg, mint azt az évenként tekintélyes mennyiségben kibocsájtott csődnyitási végzések bizonyítják, hanem az egész társadalom anyagi jólétét veszélyezteti a hitel, mely körülbelül az a mód, melynek segítségével pénz nélkül lehet vásárolni, már annyiban legalább pénz nélkül, hogy a pillanatnyi anyagi zavarban támadó vágyak nem kell, hogy teljesítenek maradjanak, mert hát a kereskedő jó, hitelez s ezzel természetesen növeli a vételkedvet, mert mondanunk sem kell talán, hogy hitelbe bizony sok oly dolgot megvásárol az ember, minek beszerzése nem oly feltétlenül szükséges, miről, ha készpénzért kellene vásárolni, önként és szívesen lemondanánk. De így, miután hitelbe vásároljuk, »pénz nélkül«, megveszszük azon biztos meggyőződésben, hogy hát »majd megfizetjük.«

Persze senki sem gondol a vásárlásnál arra, hogy a kereskedő, kinek várnia kell a pénzére, természetesen, már az eladásnál hozzászámítja a »késedelmi kamatokat« s így drágább pénzért silányabb árut vásárolunk s az embereket, kik rá vannak arra utalva, hogy hitelbe vásároljanak, jobban mondva azok, a kiknek nem adatott meg, hogy szükségleteiket vagy néha bizony emberi gyarló voltak szüleményeiként feltámadó vágyaikat készpénzfizetés mellett elégítsék ki, az a hibás nézet vezérli, hogy: »hitelbe adják, tehát vásároljunk.«

Szomorú, de régi igazság aztán e mellett az is, hogy amint a kereskedő létének reális alapját megrendíti a hitel, úgy hatványozva az anyagi romlásba kergeti az egyes embert s azért már nem egy hathatós, minden sorában megszívlelendő miniszteri rendelet látott napvilágot, mely a hitel korlátozását célozta s főleg arra irányult, hogy bizonyos gyárak vagy kereskedők ügynökei ne keltsék fel a közönségben, de főleg a hitelügyletek s határidős üzletek kötésénél járatián nép gyermekeiben a hitelbe való vásárlás kedvét.

Nos ha ily káros befolyású — a milyen kétségtelenül az — a hitel a kereskedelmi

életben, úgy hatványozva káros és átkos a *korcsmai hitel*, mely nemcsak anyagi téren szaporítja a maga áldozatainak számát, hanem erősen alkalmas arra, hogy az emberek, különösen az italt amúgy is kedvelő emberek, erkölcsi züllését előmozdítsa.

Az ily kelevények elpusztítására hivatott s kötelezett felsőbb hatóságoknak nem tehetünk szemrehányást, mert hiszen szigorú törvényekkel már szabályozták a korcsmai hitelt, s időközönként bizony ki-kikerül egy terjedelmes miniszteri rendelet abból a nagy rendeletgyárból, mely rendeletek többé-kevésbé megszívlelésre méltók, mint a milyenek a pénzügyminiszternek a korcsmai engedélyek számának csökkentéséről szóló rendelete s a belügyminiszternek a korcsmai zárórak megszorítására vonatkozó intézkedése.

A baj azonban abban rejlik, hogy ezeket a jámbor miniszteri rendeleteket, mint megannyi édes testvérüket, csak éppen a keltezés-től néhány napig tartják be, aztán meglazul az ellenőrzés s tényleg szeretnők látni azt a korcsmárost, kinek oly erkölcsösségi rohamai támadnának, melyek legyőzve nyereszkesedési vágyát, arra készítenék őt, hogy egy-egy ilyen kibocsájtott miniszteri rendeletet önként be-tartson.

S hogy mennyire átlépik a korcsmárosok a korcsmai hitelről alkotott törvény értelmében szabályrendeletileg meghatározott korcsmai hitel maximumát, illetve mily könnyen és önkényesen játszanak ki törvényt és szabályrendeletet egyaránt, arról most ismét egy miniszteri leirat folytán értesülünk, mely kellő világításba helyezi a korcsmárosoknak üzemeit.

A korcsmai hitelről szóló törvény — ugyanis elrendeli, hogy a korcsmai hitel csak egy bizonyos összegig terjedhet, melynek maximumát minden város szabályrendeletileg állapítja meg s a korcsmáros a hitelre fogyasztó vendéget — nem fizetés esetén — csak a szabályrendeletileg meghatározott maximum erejéig pörölheti be.

Ez kétségtelenül elég szoros s kényszerítő meghatározás s nem csekély módon kényelmetlen a korcsmárosoknak anyagi szempontból is, amennyiben a vendég, ha — korcsmai nyelven szólva — »benne van«, bizony többet is innék hitelbe, mint amennyi annak a szabályrendeletileg megállapított maximumnak az összege.

Igy tehát — a miniszteri leirat szerint — akként segítenek magukon a korcsmárosok s főleg az éjjeli mulatók, kávéházak tu-

lajdonosai, hogy minden továbbiak nélkül, egyszerűen *sálogot vesznek* a hitelbe mulató vendégtől, ki könnyelműen, a részeg emberek italvágyától ösztönözve, nemcsak óráját, lán-cát, gyűrűjét adja oda szívesen, hanem szükség esetén még a kabátját is.

Hogy legtöbb esetben a korcsmáros nem károsodik s az ott hagyott ékszer jóval többet ér, mint amennyit a berugott vendég fizetni valója kitesz, azt mondanunk sem kell, valamint az is igen gyakran megesik, hogy az elzálogosított ékszer az illető nem váltja ki s így az több értékben néhány forintért a korcsmáros tulajdona marad.

Nem kell ezekhez a kétségtelenül megbotránkoztató tényekhez bővebb kommentár, kiáltóan beszélnek ezek maguk mihelytünk is, annyi azonban bizonyos, hogy azt a néhány eklatáns esetből kikerült panasz folytán alkotott miniszteri leiratot jó lesz nálunk is komolyan venni s kellőleg ellenőrizni, hogy a törvényt ne csak úgy komédia módjára játsszák ki azok, kiknek megszorítására alkotva lett s hogy ne folytassák ezt a fosztogatással határos »önbiztosítást«, mely nem egyéb, mint törvénybe ütköző tiltott nyereszkesedés.

H i r e k.

Pécs, 1901. augusztus 7.

Egy fillér története.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Hol volt, hol nem volt, annyit tudok, hogy igaz volt, mert még nagypapa mesélte, hogy élt egyszer egy fiucska, a kinek, ha lelkjét már tudta, abban tellett legnagyobb öröme, ha a réten pillangókat üzve szebbnél szebb virágokat szedhetett az ő édes anyikájának.

Egy alkalommal, hogy a réten futkározott, kergetve a színes lepkéket, elikkadva a nap sugarainak hevétől, egy kőrísfa árnyékába veté magát.

Amint üldögél, megpillantott maga előtt egy fillért. Nagy örömmel nyult utána, de alig hogy hozzá ért kezével, a fillér megszólalt.

— Ne bánts fiucska, hagyj pihennem.

A fiucska megijedt, mert olyan fillért még nem látott, a melyik beszélni is tudna. Már felugrott, hogy elfusson, a mikor a fillér újra megszólalt.

— Ne félj tőlem, fiucska, hiszen én csak egy fillér vagyok.

De hát a végzet könyvében másként volt megírva.

* * *

A nagy áldomás után másnap, Karácsony másodnapján a várlokra vezényelték a két Singer-fiút és ott az egész század jelenlétében letették az ágyu mellett a katonai esküt. Ezután pedig kezdődött a naponkinti gyakorlat a bástyákon és a szolgálat.

Adolf, az idősebb, ugyancsak bátor, elszánt, katonának termelt gyerek volt, míg Mór nagyon elkényeztetett gyermeke lehetett mamájának, mert nem csak hogy ügyetlen volt a gyakorlatoknál, hanem a laboratoriu-mokban, a bakapatron, gyutacs, kapszli, ágyutöltény, kartács és gránát megtöltése és elkészítése körül a neveltségesséig ügyetlen volt. Ezenfelül bártortalan. — A várbástyájára csak kimentörnek, mert ha pokoli setéség és dermesztő hideg volt is, ott voltak tűzér pajtasai »készületben«, hát csak kiállotta valahogy, de például a depókhöz, a mely tőzsomszéd-ságában volt a halottas kamarának, a hová az éjszaka elhunytakat a kórházból a más-napi intézkedésig bedobálták, el nem ment volna őrségre a világért sem. Legtöbbnyire a bátyja ment el helyette, ha t. i. nem voltak sorozak, míg más esetben drága pénzzel fizette meg pajtasait, kik ezt a szolgálatot, a hozzájuk mindig udvarias Rác káplár engedelmével — teljesítették.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Visszaemlékezések az 1848/9-iki szabadságharc idejére.

(A Singer-testvérek.)

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Irta: **Bogyó A.**

(Folytatás.)

Szakácsunk e kis intermezzo után rögtön hozta a pompás gulyást és mi a két új urfival azonnal hozzáláttunk a komedenciázáshoz.

Eppen javában falatoztunk, midőn belép a Singer-anya és utána két erős baka tele zsákokkal a vállukon s alig hogy letették terhüket a bakák az asztalra, nyomban utána gurítanak két hordót. Az egyik kisebb volt, lehetett vagy másfél akós (akkor így beszélünk) a másik körülbelül 3 akós.

A kisebbiket maga Singer ur hozta magával jó felföldi szilva pálinkával. A nagyobbat itt vette Komáromban egy jóhírű korcsmárostól, ebben pedig jóféle penci bor volt.

Természetesen Rác káplár azonnal pártfogásába vette a nagyszerű áldomást és a két teli zsák tartalmát.

A két teli zsák az is felföldről került

kebelünkbe. Fraival egyszerre hozta magával Singer ur.

Tartalma pedig a két zsáknak, midőn a hosszú asztalra fektették, 8 drb hizott sült lud, vagy 6—8 darab bárány megülve, hideg pecsenye gyanánt, csiklandozta orrunkat és az a temérdek kalács, mákos, mandulás dióval vegyest, fonott nagy kalácsok stb., azt hittük, hogy nem karácsony napját, hanem az ezeregy éjszakát látjuk magunk előtt.

Azt nem vagyok képes leírni, hogy mi-féle lukulusi áldomást ettünk és ittunk a két Singer-testvér tűzér felavatására, nem csak mi szobabeliek, hanem a folyosón levő többi szobák egész 4 századbeli gyerekei.

Még az nap az apa, ki velünk tartott az áldomásban, elment. Nem könnyezett, csak annyit mondott, hogy: »fiaim engedelmes, a hazához hű és bátor katonák legyetek.«

És becsületére legyen mondva a két fiúnak, ki állták a sarat, egy vonás sem mozgult meg arcukon, csak annyit mondtak: »csókoljuk kezeit édes anyánknak.«

Oh, pedig vajha tudta volna az a szerető édes atya és az a drága édes anya, hogy ezt a reményteljes két fiát, ezt a jóatermett két csemetét, soha-soha többé nem fogja látni, bizony aligha jobban meg nem gondoltak volna, hogy elég lesz gyermekeikből egyet is feláldozni, ezzel is eleget tettek volna a szorongatott hazának.

A fiucska neki bátorodott s visszaült helyére.

— Még soha sem láttam beszélő fillért, — szolt a fiucska.

— Pedig tudunk beszélni mind, — felelte a fillér, — de hát az emberek ügyet se vetnek ránk, azok csak arany meg ezüst után kapnak, míg a szegény fillért mindenki lenézi.

— Hát miért lettél fillér? — kérde a fiucska.

— Jaj Istenem, hisz nem tehetek én arról, — felelte a fillér szomorúan, — sorsom könyvében az volt írva, hogy fillér legyek, hát az lettem.

— Szegény fillér, sajnálak, — felelte a fiucska résztevéen.

— Oh fiucska, bizony sajnálatra méltó teremtes vagyok én. Sirhatnék, ha rá gondolkok, mivé lett az a szép álmom, a mit a föld mélyében szőttem. Most már vége mindennek. Itt a sürgő fűszalag között életem utolsó napjaimat, míg csak a rozsdá meg nem emészt. Oh, szomorú az én történetem.

— Nem mondanád el nekem? — kérlette a fiucska.

— Miért ne, — felelé a fillér, — de hosszú ám.

— Nem tesz semmit, — szolt a fiucska.

— Figyelj hát, — kezdte elbeszélését a fillér. Nagyon, nagyon sokáig éltem a föld mélyében ércek, kövek társaságában, békén megfirtünk egymás mellett, egyik sem kívánt szebb. értékesebb lenni a másiknál. Élünk, mint jó testvérek az édes anya föld ölén.

Egyszer csak durva kalapács ütések zavartak meg a néma csendet. Mindig közelebb hangzottak az ütések, végre egy mord képű embert pillantottam meg. Egyik kezében pislogó lémpást tartott, a másik kezében levő nehéz kalapácsal folyton minket tördelt.

Amikor már nagy halmazban hevertünk a sötét üredékben, a mord képű ember letette a kalapácsát, egyet sóhajtott és így szolt magához.

— Nó mára elég. Szegény feleségem bizonytalán már vár a vacsorával, — ezzel eltávozott.

Alig, hogy eltűnt, egy másik ember közeledett felénk hatalmas taligával. Nem tudtuk elgondolni, mi lesz most velünk.

Az ember megáll mellettünk s hogy megtöltötte velünk taligáját, eltolt bennünket egy nagyobb üredékbe, hol egy négykerekű

kocsiba dobáltak. Most több tele kocsit egymáshoz kapcsoltak, az első elé lovakat fogtak s elhuzattak bennünket egy nagy barlangba, ott a kocsikat egyenkint egy fa kalitkába tolták.

Én az első kocsiban voltam. Nem tudtam elgondolni, miért hurcolnak az emberek ide s tova, Egyszerre éles csengetyű szólt meg s a fakalitka zugva emelkedett velem a magasba.

Mindig világosabb és világosabb lett, végre, hogy kiértünk a földből, oly vakító fény támadt körültem, hogy képtelen voltam nézni.

Lassan, lassan hozzá szoktak szemeim a fényhez. Csak most láttam, hogy hol vagyok. A hegyek, sziklák mögül óriási kémények meredtek a felhők közé, mindenütt szorgalmas emberek dolgoztak. Nem szoltak egymáshoz, úgy látszik mindenki tudta a maga dolgát.

De nem értem rá sokat nézegetődni. Társaimmal együtt rémséges vaskocsikba kerültem. Nemsokára zugva robogtunk tova, réten, mezőn, erdőn át, míg végül sok-sok füstölő kémény közelében állapodtunk meg.

Csakhamar munkások jöttek, a kik rémséges nagy kemencébe vetettek bennünket. Alattunk vígan ropogott a tűz, míg körülöttünk irtózatossá hőség támadt.

Az emberek szünet nélkül tüzeltek alattunk, utoljára is nem bírtuk ki tovább, s megolvadtunk s elhagyva eddigi hűs társainkat kifolytunk. A hideg levegőn rudakká keményedtünk s mint ilyeneket, ismét elszállítottak.

Új helyünkön óriási kalapácsokkal vékony lapátokká vertek, majd egy présebe helyeztek. Egyszerre nagy cifra tető nehezedett ránk s kész fillérek lettünk.

Most kezdődik még csak igazi vándorlásom. Körülöttünk vas ládak terpeszkedtek, tele csillogó arannyal, ezüsttel, míg mi fillérek, ócska faládába kerültünk.

Sok igeig hurcoltak ide s tova, megmértek, apró göngyökbe csomagoltak, végre, sok vándorlás után egy öreg nénike zsebébe kerültem.

Néhány nap múlva egy kis leányka jött az öreg nénihez s hogy elmondta köszöntő versikéjét, az öreg néni zsebbe nyult s engem oda adott a kis leánykának.

A kis leányka azon mód szaladt velem a boltba s kevéske cukorért cserébe a boltosnak adott.

magához tért, azonban tudomására jutott az eset az irodai tűzmesternek, többé soha sem vezényelték Mórunkat a depóhoz; Adolfnak tudtára adta a századparancsnok, hogy amint posta közlekedhetik Komáromból, írja meg atyjának, vigye haza Mór, mert oly gyenge idegzetű legényke, hogy katonának éppen nem való.

Meg is írta volna ezt Adolf barátunk szívesen, de Simunich Érsek-Ujvár felől az egész Vág mentén körülfaragta már Komárom várát.

És most kezdődött csak az igazi lakodalma a körülzárt várórségnek.

De mert e *visszaemlékezéseknek* az a rendeltetése, hogy csupán a Singer testvérekkel foglalkozzék, következképp a vár ostromával nem is bibelődünk. Meg van írva az alaposan elégszer, most csak azt mondjuk meg, hogy kezdetben a Vág felől Simunich az ó-várat lődözgette, de később, midőn Igmánd és Szöny felől is körül lett zárva Komárom, legtöbbet szenvedett az ugynevezett *Csillagvár*. Itt borzasztó sokat szenvedett a védő sereg. Ezért az általános ostrom alatt csakhamar egy napon parancs után felszólítja a századot a parancsnok, hogy betegeések, sebesülések s halálesetek miatt, a Csillagvárbeli tüzérséget pótolni kell 28 válogatott, bátor tüzérral, kinek kedve van, lépjen ki.

Kiléptek biz ott 40-en is és köztük Adolf barátunk is. Ezekből aztán kiválasztott 28

A boltos bedobott egy pléh skatulyába s manduntalan kezébe vett, újra visszadobott, míg egyszer csak egy öreg embernek adott.

Alig melegedtem meg az öreg ember zsebében, s már is új gazdám akadt. Az ut mellett sánta koldus rimázkodott alamizsnáért. Az öreg ember kivett a zsebéből s belehajított a koldus kalapjába.

Néhány napig jól éreztem magamat, hisz' csupa fillérek között voltam és a gazdám is oly csinján bánt velem. És hogy ne dédelgetett volna, én és társaim képeztük összes vagyont.

De elmúltak a szép napok is. Egy reggel bevitt gazdám a pék boltjába s kenyeret vett rajtunk.

Most ismét fényes társaságba jutottam. Az arany és ezüst csak úgy hemzsegett körülöttünk, de azért nem szolt volna egy is hozzám, a szegény fillérhez.

Másnap reggel a pék leánya többed magammal kivett a fiókból s csinos erszényben helyezte el.

Félve szorongtunk az erszényben, míg halk csengetyű szóra gyönyörű ének hallatszott orgonától kísérve. Egyszer csak ismét előkerültünk az erszényből, hogy mihamar eltűnjünk a templomszolga perselyében.

Mise után megolvastak bennünket, majd egy erős, vaspántos ládába zártak.

Sokáig voltunk elzárva. Feladva a szabaddulás reményét, már a legrosszabbra voltunk elkészülve, a midőn egész váratlanul visszanyertük az arany szabadságot.

Egy gazdag ur ugyanis nagy értékű papirost hozott, a minek ellenében arany és ezüst társaságában én is gazdát cserélhettem.

Új gazdám szerfelett jó kedvű volt. Örökké zajos társaságban, mulatságokban forgolódtam. Néhány napig csak meg voltunk, de aztán rohamosan fogytunk. A hetedik napon már egyedül ásitgattam zsebében. Az egyedüllet nem tartott soká. Gazdám egy pisztolyal agyonlőtte magát.

A hatalmas dördülésre sok ember össze szaladt. Nem sokára egy rendőr ezen szavakkal vonszolt elő szerencsétlen gazdám zsebéből:

— Összes vagyona egy rongyos fillér.

Iszonytatóan resteltem a megszegyenítő szavakat, de nem mertem ellenük tiltakozni.

Néhány napot pisztolyok, harapófogó, ráspoly, hamis pénz társaságában töltöttem.

ifjut, velük Adolfot is a parancsnok, a kik nyomban csolnakokra szálltak és ezer életveszély közt — miután az ó-vár és a csillagvár között épülő, talphidra iszonyu romboló tüzeléseket tettek az ostromló ütegek — még is átjutottak a Csillagvárba, a hol haladéktalanul beosztották az ágyukhoz.

Mórnak még annyi ideje sem volt, hogy Adolf bátyjának Istenhözadót inthessen, mert a glédában még moccanni sem volt szabad senkinek.

A parancs után látni kellett volna azt a vigasztalhatatlan arcot, mit Mór barátunk a szobában vágott.

Elment az ő édes testvére oda, azon helyre, a hol éjjel-nappal küzdeni, harcolni kell. Most ő maga maradt, az édes hálótárs-testvér nélkül. S midőn látták azok a csintalan tüzerpajtásai az ő kétségbeesett állapotát, hogy még jobban elrémitsék a szegényt, olyan meséket mondtak neki a csillagvárról, hogy onnan épkezláb egyetlen tüzer sem menekülhet, nem úgy, mint mi itt az ó-várban, csak hébe-hóba rohanunk fel alarm után az ágyukhoz, egyet-kettőt puffantunk csak azért, hogy lássák, hogy mi sem alszunk s azzal vége, — de nem úgy a csillagvárban, a mely az ellenség gyomrához oly közel van, hogy akkor falhatja fel, a mikor akarja.

(Vége köv.)

Adolf 5 heti szolgálat után lőágyus lett. Őrszem többé nem lehetett, csak őrzető. Ekkor gyült meg csak a baja szegény Mór barátunknak. A szoba minden tüzére összebészelt, hogy a depóhoz, ha rá kerül a sor, nem megy Mór helyett őrt állni senki, semmi pénzért. Meg akarták törni ezt a kisasszonyos bátorságát Mór urfinak.

És ez az állapot csakhamar be is követte. A napi parancs Mór barátunkat a depóhoz rendelte őrnék. Egy felső folyosón volt a depót. Két órát kellett állni. Háromnak kellett ezt az őrzést teljesíteni fedett helyben egymás után 2 órát. Mór volt a 3 ik. 4-től 6 ig csak kibirta valahogy, mert jártak-keltek, mozogtak a folyosón, nem volt mitől félni, de midőn a második felállása 10 órától 12 óráig következett, ettől aztán már borsódzott a háta.

De most meg kell lenni, tehát ment 10 órakor a posztjára. Csak egy halvány mécsvilág pislogott a rengeteg folyosón s a kórházbeliek jajgatása s ismét utána a siri csend, habár ki volt huzva a kis gyülekező (kard), de ez neki semmi bátorságot sem adott s midőn közeledett az éjféli és hallotta, mint hurcolják a kamarába a kiszendetteket, borzadály fogta el testét-lelkét, elesett labaról s a felváltásnál ott találták szegény Mórunkat a hideg kövezeten elterülve magánkülvü állapotban.

Természetesen a meleg szobában azután

Igazán szánandó helyzetem volt. Nő de nem tartott soká.

Pár hétre egy gyümölcsárushoz kerültem, onnan egy földbirtokoshoz.

Egy napon a földbirtokos elő vett a fiokból, s nagyon sok ur jelenlétében egy arany és egy ezüst pénzzel együtt egy nagy, teleirt pergamennel üveg hengerbe rejtettek. Az üveg hengert aztán egy bádogos legénynek adták át, ki azt a templom torony gombjába szegte.

Sokáig, nagyon sokáig voltam a szédítő magasban. Már-már azt hittem, hogy fogságom nem ér véget. Egy nap irtózatosan dörgött körülöttem, a harangok kongtak, az eső zuhogott, egyszer csak rémségeset csattogott.

Hogy mi történt ezután, nem tudom. A mikor magamhoz tértem, itt fektüdtem a fű között. Azóta itt vagyok. Az emberek járnak, kelnek mellettem, de még eddig senkisémet észre. És ez jól van így. Eleget vándoroltam, most már jól esik a pihenés.

— Hát csak pihenj — szolt a fiucska — nem veszlek fel, hiszen csak egy fillér vagy.

Ezzel a fiucska magára hagyta a fillért s tovább űzte a himes pillangókat.

A fillér szomorúan nézett a fiucska után és így szolt:

— Hát csak azért nem vettél fel, mert fillér vagyok? Elbizakodott fiu. A ki a fillért nem becsüli, a koronát nem érdemli.

Vége a fillér történetének. A ki tovább tudja, ám mondja.

Ha szót fogadtok apikának, anyikának, úgy jövő szerdán ismét mesélek. Tehát a viszontlátásra édes magyar véreim. A jó Isten maradjon velünk.

Napirend 1901. augusztus 8-án.

Naptár: csütörtök, augusztus 8. — Róm kath.: Círiák. — Prot.: Círiák. — Görög-kel. (jul. 26.) Hermolausz. — Zsidó: Ab 23. — Nap kél 4 óra 32 perckor; nyugszik 7 óra 6 perckor. — Hold kél 11 óra 26 perckor éjjel; nyugszik 2 óra 5 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, helyenkint csapadék várható. **Térszene** az Erzsébet sétátéren d. u. 6 órakor.

A közigazgatási bizottság ülése a városházán d. e. 10 órakor.

— **(Térszene.)** A cs. és kir. 52-ik gyalogezred zenekara holnap (csütörtökön) délután 6 órakor térszenét ad az Erzsébet-királyné sétátéren a következő műsorral: 1. »A kék-brigáda«; induló Králtól. 2. Nyitány »Tell Vilmos« című operából, Rossinitől. — 3. »Duna-gyöngyök«; keringő Vollstedtől. — 4. A »Lohengrin« opera első felvonásának harmadik jelenete, Wagnertől. — 5. »Emlékezés Ferenc Károly főhercegre«, hazafias ének Tyletől. — 6. »Katonai játékok«, egyveleg, Wagner Ferentől. — 7. »Szecesszió-induló«, Scharf Róbertől.

— **(Felvétel a pécsi vincellériskolába.)** Pécs város tanácsa közhírré teszi, hogy a felügyelete alatt álló városi vincellériskolába az 1901-ik évi október hó elsejével kezdődő egy éves vincellér-képző tanfolyamba tanulók a következő feltételek mellett vétetnek fel: *I-ször. Ösztöndíjas (bentlakó) tanulóknak.* Tíz-tizenkét olyan 16—24 éves egyén, kik munkára alkalmas testalkattal bírnak, irni olvasni tudásukat, jó erkölcsi magaviseletüket és vagyontalanságukat bizonyítványokkal igazolni képesek. Az ösztöndíjas növendékek bent az intézetben laknak s ottan élelmezést, mosást, fűtést és világítást díjtalanul kapnak. *II-ször. Havi díjas (kintlakó) tanulóknak.* Három-öt olyan már nős de, 36 évesnél nem idősebb egyén, kik irni, olvasni tudásuk és erkölcsi magaviseletükön kívül azt is igazolni bír-

ják, hogy ők már huzamosabb idő óta a szőlőművelés körébe tartozó munkálatokkal foglalatostkodtak. A havi díjas tanulók november, december, január és február hónapokra havi 30, az év többi hónapjaira pedig havi negyven korona ösztöndíjat kapnak, *Ösztöndíjas és havidíjas helyek elnyerésénél pécsi születésű és pécsi illetőségűek előnyben részesülnek. III. Saját költséges tanulóknak.*

Negyven olyan 16—24 éves egyén, kik munkára alkalmas testalkattal bírnak; irni, olvasni tudásukat és jó erkölcsi magaviseletüket bizonyítványokkal igazolni tudják. A saját költséges tanulók havonta 6 korona tandíjat fizetnek, s lakás és élelmezésről saját költségükön tartoznak gondoskodni. Saját költséges tanulók felvételnek ugyanis, hogy havonta előre fizetendő 26 koronáért bent az intézetben lakást és teljes ellátást kapnak. Felvételi kérvények f. é. szeptember hó 8-ig a városi vincellér iskola igazgatóságához (Pécs Ágota utca 1 szám) nyújtandók be.

— **(Áthelyezés.)** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Polgár József*, zólyomi állami polgári iskolai rendes tanítót. jelenlegi minőségében áthelyezte a szegvárdi államilag segélyezett községi polgári iskolához.

— **(Névmagyarosítás.)** *Weisz Sámuel*, kaposvári illetőségű, ugyanottani lakos vezetéknevének »Varga«-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Állami kedvezmény.)** A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával, az 1899. évi XLIX. t.-cikkben meghatározott állami kedvezményeket a *szágrábi papirgyár részvénytársaság* szágrábi papirgyárának csomagoló papírt készítő üzemága részére az 1909. év végéig meghosszabbította, író-, nyomda- és rajzpapírt készítő üzemágai részére pedig az említett törvénycikkben meghatározott állami kedvezményeket az 1900. évi január hó 1-től számítandó 10 évre engedélyezte.

— **(Pécsi joghallgató az államfogházban.)** A szegedi államfogházban megkezdődött a nyári szazon. A hosszabb-rövidebb időre elítelt foglyok e hónap elejétől kezdve egymásután kiszabadultak, úgy hogy csak öten vannak bent. — Ezek között van *Imre Jenő* pécsi joghallgató is, a ki három hónapra van elítelve párbaj-vétség miatt.

— **(Állami tisztviselők mozgalma.)** A mohácsi államtitisztviselők *Materényi János* járásbíró elnöklete alatt értekezletre gyűltek össze és csatlakozva a tisztviselői mozgalomhoz, megalakították a helyi bizottságot, melynek elnöke: *Könccsöl József* polgári iskolai tanár; tagjai: *Mezey Lajos* polgáriszkolai tanár, dr. *Jellasi Lajos* királyi albiró, *Bene Károly* posta- és táviráda felügyelő, *Kappéter Ferenc* kir. adótárnok és *Turkovicz János* kir. telekkönyvvezető.

— **(A mai hetivásár.)** A mai hetivásár nem volt nagy. Elmosta az eső. A kínálat nagyobb volt, mint a kereslet s elárúsító több azott a piacon, mint vevő. A piacot a paradicsom s ugorka uralták, e mellett persze gyümölcs is volt szépen. Az elárúsítók minden lehető árért odaadták áruikat, csak hogy hamarabb hazamehessenek, csak hogy hamarabb földel alá juthassanak. Az olcsóság ellenére sem kelt azonban valami na-

gyon sem a paradicsom, sem az ugorka, mert nem volt vevő. Nem volt hát az a lárma sem ma a piacon, sem az a tolongás, mint egyéb hetivásárokon szokott lenni. Nem voltak ott aztán azok sem a korzón természetesen, a kik a heti piacot szép időben sohasem mulasztják el végignézni. Csönd volt tehát, nagy csönd s üresség a mai heti piacon.

— **(Várva-várt eső.)** Igen, a várva-várt eső. Az egész város epekedett már utána, nem ugyan az elviselhetetlen hőség miatt, mely a legutóbbi napokban megcsappant, hanem az aggasztó vízhiány miatt. Nem vihar alakjában jött s a hegyekről nem rohant alá sziklákat görgetve a vadviz, hanem csendesen esett egész délelőtt s ez a csendes eső jól megáztatta a földet, a hegyet s most legalább egy kevés viz majd csak mégis beszivárog a Tettye-forrásba is, melyen bizonyára konstátálni fogják e jótékony eső hatását. Talán lesz egy kevés vizünk. Mindenki ezt várja nálunk, mert bizony a legegésőbb kérdés mostanában a vízkérdés. Ez a mai eső tán elodazza egy időre az aggodalmakat, míg ismét jön — ha ugyan jön — ilyen eső, melytől ismét a Tettye-forrás gyarapodását várjuk elsősorban.

— **(Elvesztett tárcsa.)** Tegnap este a felső sétátéren egy fiatal ember elvesztette bőr tárcáját, melyben négy darab husz koronáson kívül reánézve értékes iratok vannak. — Ez uton kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalomdíj fejében vigye fel a tárcát a rendőrségre.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 7-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 1000 kb., az elmentartóban 850 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1066 köbméternek találtatott.

— **(Országos vásárunk.)** Országos vásárunk mindkét napjára kedvező idő járt s bár borus volt mindkét nap az ég, az eső csak ma eredt meg, mikor az állatvásár végétért s csak a kirakodóvásár áll még s állni fog az egész héten kint a buza-téren, de bent is a Majláth-téren. Az állatvásáron a hivatalos statisztika szerint *kilencszázhetvenöt átírás és háromszázötvenöt új járatlevélkiállítás* történt. Igen sok volt az olasz kereskedő, kik a lovakat Olaszországba szállították; a német kereskedők pedig a szarvasmarhákat vásárolták. A vásár nagy is volt; de a kereslet elég lanyhának mutatkozott.

— **(Egy kis statisztika.)** A m. kir. központi statisztikai hivatal Havi Közleményei nek legújabb füzeté szerint június havában a Magyarbirodalomban 16.143 házasságot kötöttek. Az 1901 évi június hónapja valamivel kedvezőtlenebb volt a házasságkötésekre, mint az 1900 év ugyane hónapja, a mely 11.325 párt egyesített. A 11.143 házasságkötésből aránylagosan a legnagyobb rész a Tiszán-innenre esik, a legkisebb a Dunántulra. A vármegyék közül aránylag Abauj-Torna és Fogaras vármegyében kötöttek a legtöbb házasságot, a legkevesebbet Hajdu vármegyében. Városaink közül a házasságkötések számaránya tekintetében Selmecebányáé az első, a hol 20 házasságot kötöttek, míg az utolsó helyet 6 házasságkötéssel Baja foglalja el. Magyarországon júniusban 1360 vegyes házasságot kötöttek. A keresetény-zsidó házasságok száma 34, mely számból 17 esetben keresztény vőlegény vett el zsidó leányt szintén 17 esetben pedig keresztény leány lé-

pett zsidó vőlegénnyel házasságra. A magyar korona országában élve született 57 323 gyermek, halva 1074. Hét évnél fiatalabb korban 16 804-en, hét évnél idősebb korban 17 681-en haltak el, úgy, hogy a halálozások összes száma 34 485, a népesség természetes szaporodása tehát 22 838. — Csupán a magyar anyaország népesedését tekintve azt látjuk, hogy június havában 2485-tel több a szaporodás, mint a múlt év ugyane hónapjában, a mikor is 540-el több volt ugyan a születés, de a halálozás is több volt, még pedig 3025-el; a múlt év első hat hónapjában együtt véve azonban a szaporodás mégis 16 801-el volt több, mint ez év első hat hónapjában, a mikor is kevesebb volt ugyan a halálozás 5643-al, de kevesebb volt a születések száma is, még pedig 22 444-el. — A születések aránya június hónapban legmagasabb volt a Tiszán túl, a legalacsonyabb pedig a Tisza-Maros szögén. — A megyék közül Ugocsa megyéé az első, míg az utolsó helyre Brassó vármegye került. — Városi törvényhatóságaink közül a születések számáránya tekintetében Szabadka áll az első helyen, az utolsón Komárom. — A halandóság legnagyobb volt a Dunán innen, a legkisebb a Tisza-Maros szögén. — Az egyes megyék közül Heves megye mutatja a legkedvezőbb arányszámot. Városi törvényhatóságaink közül aránylag a legkevesebb haláleset Győrött történt, a legtöbb Sopronban. — A szaporodás legnagyobb volt a Tiszántúl, a legkisebb a Dunántúl. — A megyék közül Ugocsa, a városok közül Szabadka szaporodott legjobban. Baján és Pancsován a halálesetek száma fölülmulta a születéseket. Májusban a magyar anyaországban 53 olyan község volt, a melyekben a halálozások a születéseket több mint 5-tel múlták felül.

— **(Elgázolt kis leány.)** Vokó József bérkocsis tegnap este a pálya-utcán elgáz-

olta *Gécsi Kálmán*, pálya-utcai lakos, öt éves kis leányát. A gondatlan kocsi neki hajtott a kis leánynak s azt elütötte úgy, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség megindította az eljárást a vigyázatlan bérkocsis ellen.

— **(Kik meghalnak, ha szeretnek.)** Nemrég közölték, hogy *Gábrriel* Ede, gyepmesteri segéd, egy lépfénés tehén hulladékaival foglalkozván a gyepmesteri telepen, kezét megkarcolta. A karcolásnak oda sem nézve tovább dolgozott és vérmérgezést kapván, egész balkarja csakhamar feldagadt s be kellett szállítani a városi kórházba. — De már elkésett az orvosi segítség, mert a lépfénés vérmérgezés egész testét áthatotta *Gábrriel* Edének, ki a kórházban rövid, de nehéz kínlás után meg is halt. A borzasztó halállal kimult embert eltemették s azután — elfeledték. Csak egy valaki nem feledte el. Egy valaki; egy asszony, a ki megosztotta vele a semmi esetre sem irigylendő életmódot, a ki hűséges társa volt a lenézett, durva foglalkozású gyepmesteri segédnek. Ez az asszony. — úgy látszik — azok közül való volt, kik meghalnak, ha szeretnek. — Mert annyira szívére vette az embere halálát, hogy ő is elhatározta, hogy megvált az élettől, melyben az azelőtti kevés örömet sem találta többé fel a *Gábrriel* Ede halála óta. És tegnap este gyufaoldatot ivott, hogy ő is utána menjen a halálba. *Reiss* Annának hívják az asszonyt; napszámosnő volt és együtt lakott *Gábrriel* Edével a gyepmesteri telepen. Mikor öngyilkossági kísérletét tegnap este észrevették, je-

lentést tettek róla a rendőrségnek, honnan az ügyeletes rendőrkapitány és tisztiorvos kiköcsizték a helyszínére s konstatálták, hogy az asszony gyufaoldattal mérgezte meg magát. *Reiss* Annát bevitték a városi kórházba, hol most élethalál között lebeg.

— **(Cséplés közben.)** *Mirnya* Gergely, kis gazdálkodó udvarán csépleltette keveske buzáját tegnap kézi cséplő rudakkal. A mint javában ütögették a gabonát, *Bene* András olyant ütött az ugynevezett hadaróival átellenese, *Varga* Károly fejére, hogy az vértől elborultan esett a földre. Rögtön ápolás alá vették s *Bene* Andrást átadták az előjárásnak, mely megtette ellene a feljelentést. Valószínűleg a boszu vezette bűnös tettében *Bene* Andrást, mert mint mondják, Vargával régi ellenségek voltak. A vizsgálat fogja kideríteni a valót.

— **(Meggzőkött szobacica.)** *Einek* Borbála meggzőkött a helyéről. Kétséges, hogy a lovagjával szökött-e meg, hanem annyi bizonyos, hogy gazdájának a szekrényéből ugyan akkor eltűnt huszonöt forint. *Berce* Bálint, a megkárosított, a huszonöt forint eltűnését szobacica meggzőköttével hozta okozati összefüggésbe s ez irányban megtette a feljelentést.

— **(Korcsmai verekedés.)** A sumonyi korcsmában véres verekedés volt a minap. *Smolka* Ferenc, sumonyi lakossal összeveszett *Garai* József s már-már ököltre akartak menni, mikor *Garai* gondolt egyet és felkapván az asztalról a boros kancsót, azt *Smolka* fejéhez vágta. A kancsó darabokra tört és

— Oh, — szölt a leány kiábrándulva s meghívót a zongorára dobva, — vajjon kitől eredhet hát az a gondolat?

Evonyme titkolódzó arcot öltött s rejtélyesen mosolygott.

— Ön az, Evonyme, — folytatta *Antoinette* némi boszankodással. — No, jól van: önt nem tartják vissza komoly ügyek s szives lesz a mulató, léha emberiséghez leereszkedni.

Ormancey szerényen bevalotta, hogy ő volt a meglepetés szerzője.

— Nem lehetne-e, — kérdé aztán — a jegyzőnél intézendő ügyet holnapra elhalasztani? Majd beszélék én e tekintetben *Lisle* urral s ha neki ellenvetése nincs, elszállítom önöket *Archa*, ama társaskocsin, mely a kapu előtt várakozik.

Jakab hallgatott. *Evonyme* kiment s a két szerelmes egyedül maradt. *Antoinette* szórakozottan dobolt ujjával a zongora fedelén, *Jakab* pedig összevont szemöldökkel, komor hangulatban járt föl s alá a szobában. Egyszerre, felvetette a fejét megállt a leány előtt s komolyan mondá:

— Egy kérésem van: tedd meg nekem azt az áldozatot s mondj le e bál kirándulásról.

— Ejh, — kiáltott föl hevesen a leány — ez már valóságos önzés; meghiszem én, hogy te boszankodol, mert föl kell áldoznod estédet egy unalmas dolog miatt; de ez nem ok arra, hogy addig mások is unatkoznak.

— Egy hét múlva lesz egy másik bál is, melyre én magam vislek el, — mormogta az ifju, iparkodva

Jakab megígérte ezt s hévvel csókolta meg a leány kezét, kinek ajkán újra mosoly lebegett s esengő pillantással nézett *Jakabra*.

— Igérd meg nekem — szölt, — hogy hami még egyszer civakodni találánk, nem engeded, hogy a nap haragunk mellett menjen le.

A béke meg volt kötve, de fájdalom, nem tartósan. *Evonyme* megint folytatta látogatásait, hogy a lemondó, áldozatkész szerelmes szerepében különködjék. *Antoinette* feszesebben fogadta őt, de a bölcselő *Ormancey* nem látszott ezt észrevenni s folytatta sóhajtozásait. *Jakabnak* homlokredői és kedvetlensége megint mutatkoztak, azonban most már nem panaszkodott, hallgatott, de a féltékenység csöppenként hatolt be a szívébe. Visszaemlékezett első sejtelmére, *Ormancey*nek a kötélverő-utcában tett látogatásaira s ennek habozó feleleteire, a mikor őt *Antoinette* iránt érzett vonzalma felől kérdezte. És a visszaemlékezés még sokkal jobban gyötörte, ki-nozta *Jakabot*.

A leány észrevette kedvetlenségét és türelmetlenségét s ismét elkezdte gyermekies kacér játékát *Ormancey*vel szemben. A felhők mindinkább tornyosultak és *Evonyme* mit sem látszott észrevenni. Nagyon szükséges volt, hogy *Celine*, ki tisztábban látott s a dolgok fordulata iránt aggódott, elhatározta magát, hogy fölnyitja *Evonymenek* a szemét.

Mikor ez egyszer vidáman belépett a kertbe, a hű cseléd elébe ment s habozás nélkül elmondta neki, a mi a szívét nyomja.

— Minthogy éppen négy szem közt vagyunk, —

Smolka fejét több helyen bezuzta. A súlyosan sérült ember feljelentette az esetet a szent lőrinci járásbírósnál.

— **(Kacérkodás a halállal.)**

Ritka ember, aki arra vállalkozik, hogy a zörgő csontu kaszás emberrel kacérkodjék, de *Hodács* István ófalusi legény van olyan bátor, hogy ezt is meg meri tenni. Berugott fejjel a napokban arra fogadott, hogy a szájába vesz egy revolveröltényt, azt elsüti s a golyót a fogai között tartja meg. Néhány berugott legény tartotta a fogadást. *Kis Péter* azonban — ki ugylátszik — a legjózanabb volt, meggátolta *Hodácsot* a könnyen végzetessé válható fogadás kivitelében, amennyiben erőszakkal elvette tőle a patront. Erre oly dühbe jött *Hodács*, hogy botot emelt *Kisre*, kit alaposan el is vert. A brutális legényt feljelentették a bíróságnál.

— **(Vásári lopás.)** *Fuchs* József, sásdi kereskedőtől a gödrei vásáron két végkelmét elloptak. A tolvaj a sátorból emelte el a mintegy tizenöt forint értékű kelmét s mire a káros észrevette, már eltűnt. De a megindított nyomozás során elfogták a tolvajt *Petrovics* Rozi, bikali illetőségű cigányasszony személyében, a kit bekisértek a sásdi járásbíróshoz.

— **(A mit az eső hoz.)** A ma reggel óta nyakunkba szakadó záporosd — mint ez már nálunk szokás — nem elégedett meg azzal, hogy bőrig áztatta az embereket, hanem rendesen bizonyos „meglepetésekkel” is szolgál, melyeket a „felsőbb régiók”ból hoz le

magával. Így többek között a mai reggeli órákban, ki tudja mely magasan fekvő utcából, egy nagyobb csomó kötörmelékkel és kavicscsal egy teljesen feloszlásnak indult macska tetemét is lehozta magával, s az esők sajátos szeszélyességével szépen otthagya az *Incédy* Dénes-utca *Széchenyi* téri torkolatánál. Hogy aztán ez az eső dacára bűzös tetem ott hevert egész napon át, azt mondanunk sem kell, hiszen Pécsen vagyunk s nálunk a köztisztaságra való felügyelet olyan fölösleges valami, mint a bohóc sipkáján a csöngő. Meglehetünk annélkül is!

— **(Elfogott betörők.)** Még május hóban történt, hogy *Reiss* János és *Keszler* József, nádasdi lakosoknál betörés történt. *Reiss*nek a pincéjéből élelmiszert és bort, *Keszler*nek a lakásából ruhaneműt vittek el. A betörőket most elfogták *Petrovics* Antal és *Petrovics* Milán személyében, kik kóbor cigányok és folyton lopásból élnek. Épen ezért be is kísérték őket nyomban a pécsi kir. ügyészség fogházába, hol most lakat alatt vannak.

— **(Megkéselt ember.)** *Panta* János, hosszuhetényi lakost a minap saját udvarán megtámadta *Gerendics* János, a ki régi haragosa *Panta*nak. *Gerendics* zsebkéssel ment ellenfelének és azt véresre szurkálta. A súlyosan megsérült ember feljelentette a késelő boszuállót a bíróságnál.

— **(Halálozás.)** *Marton* Jenő, a Fonciére biztosító társaság kaposvári osztályának tisztviselője, tizenkilenc éves korában meghalt. Az elhunytat nagy részvét mellett kísérték Kaposvárott örök nyugalomra.

— **(Az adókezelés egyszerűsítése.)** *Lukács* László pénzügyminiszter a községi és városi adókezelés körüli s a pénzügyi igazgatással szoros kapcsolatban levő közigazgatási teendők egyöntetű ellátása céljából a számtalan sok rendelet helyett összegyűjtötte mindazokat a szabályokat és utasításokat, melyek a pénzügyi közigazgatással kapcsolatos kérdésekben az adminisztráció egyöntetűségére és megkönnyítésére szolgálnak. A miniszter egyidejűleg felhívta a törvényhatóságokat, hogy a pénzügyi közigazgatás körébe vágó teendőkben jövőre csak az összeállított szabályokat és utasításokat tekintsék mérvadónak.

— **(Halálra verték.)** Vasason *Bániczki* Györgyné *Szabó* Terézt, mikor egyedül volt otthon, megtámadták *Göcs* Katalin s *Tilik* Katalin nevű haragosai s úgy megverték, összerugdosták, hogy hazatérő ura eszméletlenül találta a szoba padlózatán. Az asszony sebei súlyosak, sőt életveszélyesek s félő, hogy halálát fogják okozni. A két asszonyt feljelentették a bíróságnál, hol tettüket beismerték azzal, hogy azért verték halálra *Bániczkinét*, mert az őket becsületükben megsértette.

— **(A „házi kezelés” vége.)** Szomorú bizonyosságot nyert a napokban már megint az a sokszor hangoztatott régi igazság, hogy a nép gyermekeit semmitéle példa nem szoktatja le az öngyógyítás káros szokásáról. *Hertelendi* Józsefné, kökényi lakosnő a napokban husvágás közben megsebesítette a kezét, melyre aztán ősi szokás szerint meszet kapart s az egészet pókhálóval kötözte

mondta az öreg cseléd — Őszintén meg kell önnek mondanom, sok kellemetlenséget fog önnek okozni, ha *Antoinette* mellett tovább is folytatja turbékolását. Tavaly kellett volna önnek körülte forogni, mikor még szabad volt az ő szive; mai napság már késő, mert neki jegyese van. Legjobb lesz, ha ön elpárolog innen s *Párisba* utazik, minél előbb.

Mikor *Evonyme* ártatlan szemét kimeresztve védekezni akart, így folytató:

— Hiszen tudom én, hogy nem rossz szándékkal jár, de hát nem szabad a tűzei játszani. Ha *Antoinette*, ki még gyermek, nem fogja föl komolyan, annál komolyabban veszi *Jakab* ur, annál kevésbé elnéző s ennek rossz vége lesz. De mert *Antoinette* szereti őt, nem tűröm, hogy neki valaki keserűséget okozzon. Épp ezért — s itt föltárta előtte a kertajtót — föltettem magamban, hogy még ma feltétlenül közlöm önnek a dolgoknak állását.

Evonyme leverten távozott.

— Ennek a derék cselédnek igaza van. — gondolta magában, — ám ocsmány játékot űzök, az áldozathozatal órája ütött.

Aztán elhatározta magát az elutazásra s mihelyt a majorságba visszatért, meg is tette előkészületeit. Csakhogy *Evonymenek* a különösségei közé tartozott az is, hogy nem tudott semmit egyszerűen végezni.

A legkomolyabb eseményt kissé színészesen kellett neki felcicomáznia. Elszánta magát az utazásra, azonban az elutazás köznapiasságát bizonyos költői színezetű mellékkörülménnyel akarta kapcsolatba hozni.

Sok töprengés után föl is fedezte azt. *Antoinette*nek a születése napja szeptember huszadikán volt s épp a napra esett *Archa* ama bál, a melyben *Antoinette* részt venni szeretett volna. Elutazását e napra tűzte tehát ki s gondoskodott báli meghívóról *Lisle* ur és leánya részére, mit levélborítékban küldött el hozzájuk. Aztán a következő programot állapította: meg elkíséri őket *Archa* a táncmulatságba, a bál folyamában, miödn a zene mámorba ejti őt, fölemelkedik, megszorítja a jegyese kezét ünnepiesen szerencsét és boldogságot kíván nekik s aztán a zene hangjainál eltűnik.

Szeptember 20-dikán *Antoinette* derült arccal ment le a kertbe. Kivüle is minden oly vidámnak látszott; az idő tiszta, a szellő enyhe s a nap mosolygó volt. *Jakab* szerette őt; egybekelésüket mi sem gátolta immár s a menyegzőnek október első napjai valamelyikén kellett végbe menni. Az élet még sohasem tűnt föl oly igézőnek oly rózsásnak ő előtte. Reggeli után eljöttek *Evonyme* és *Jakab* s kissé zongoráztak. Csakhamar azután *Celine* egy, *Antoinette*hez címzett levelet adott át, melyet ez móhon bontott föl.

— Meghívó az arci bálba! — kiáltott föl, tapsolva. — És nekem éppen van egy, a bálra alkalmas rubám! Vajjon ki lehetett az, a ki nekem e kellemes meglepetést okozta? Te voltál az *Jakab*? — kérde az erdészhez fordulva. — Eltaláltad a vágyamat. Fogadd köszönetemet.

Jakab elsomorodott. — Nem! — viszonzá, — e gondolat nem tőlem eredt, Annál kevésbé gondolhattam pedig erre, mivelhogy ma este *Lisle* urral a jegyzőhöz kell mennem, a ki a házassági szerződésünket írja meg.

be. Valószínű, hogy ez a furcsa flastrom vérmérgezést idézett elő, mert az asszony keze hirtelen feldagadt s mire orvost hívtak, Hertelendiné iszonyu kinok között meghalt. Ez a história azonban — bizonyos, — hogy nem fog elrettentő például szolgálni s a jámbor nép majd továbbra is mésszszel és pókhálóval borogatja megsebesített kezét.

— (Közgyűlés a városnál.) Pécs város törvényhatósági bizottsága folyó hó 9-én (pénteken) d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát a pécsi honvédahadpród iskolánál alapított helyek közül az 1901/1902-iki tanév kezdetén betöltendő egy helyre nézve a kijelölés megejtése képezi.

— (A lóversenyek állandósítása.) Illetékes helyről annak közlésére kértek től bennünket, hogy Pécs szabad királyi város polgármesteri hivatalához a lóversenyeknek állandósítása ügyében tartott értekezletre szóló meghívó nem érkezett. Ha a polgármester kezéhez vesz, kétséggel tett volna eleget a meghívásnak.

— (Valódi ezüstartágyak) tömör nehéz kivitelben, nevezetesen teljes evőkészletek pompásan összeállítva, szép ezüst asztali állványok, sütemény és névjegy kosarak, csinos felszolgáló tálcák, pazar, szép kivitelű tea, kávé, cognac, fagyalt és punsch szervizek igen gazdag választékban, megtekinthetők Schönwald Imrénél.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzete

1901. aug. 7. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 757.5 mm. (emelkedő.)
Hőmérsék = 17.8 °C.

> maximuma: 27.0 °C. } tegnap.
> minimuma: 18.0 °C. }

Párányomás: 12.1 mm.
Relatív nedvesség: 80. %
Felhőzet: 10° Cum-Str. Wm.
Szélirány s erő: W. 2. — Harmatp. 13.6 °C.
Csapadék 24 órai 2.2 mm. ●
Időjelzés, műszerek jelzése nyomán: Vált. felh. esőre hajlam.

Dr. Csirer.

Idegenek Pécsen.

— Augusztus 7. —

Aranyhajó-szálló Grünwald Arnold, utazó, Bécs. — Révész József, utazó, Bécs. — Klein Hermann, utazó, Metz. — Bernrieder József, földbirtokos, Tolna. — Bernrieder János, földbirtokos, Tolna. — Dr. Dedinszky Kálmán, ügyvéd, Budapest. — Krausz Izidor, utazó, Brosznitz. — Szellinger Lőrinc, kendergyáros, R.-Militics.

Vadember-szálló. Stankovanszky János, cs. és kir. kamarás, Kajdacs. — Percel Dezső képviselőházi elnök, Budapest. — Jeszenszky Andor, földbirtokos Budapest. — Kohn Albert, utazó Bécs. — Ungar Lajos, mérnök, Miskolc.

Matyas-király-szálló. Keresztes N., szobrász, Grác. — Skrobai József, vendéglős, Monács. — Kerner János, szállótulajdonos, Észak. — Schweiger Gyula, jegyzősegéd, Új-Verbász. — Terbulcha Antal, géplakatos, Szeged.

Magyar-király-szálló. Stifter Ágost, utazó, Budapest. — Szentkúti Árpád, tanító, Sárosgárd.

Vadászkürt-szálló. Simon Ferenc, mészáros, Karancs. — Greiner Miksa, kereskedő, Labocsne.

Szöbéli tárgyalások jegyzéke a pécsi kir. törvényszéknél.

1901. évi augusztus hó 8-án.

- 327/2. Pap János Gáspár — Faragó Lajos.
- 92/9. Zundán Milos — Almasits Cvetkó és társa.
- 265/1. Első magyar általános biztosító társaság — Seligman Benő.
- 259/1. Stagli Mátvás és neje — Mészáros Istvánné és társai.
- 222/2. Koszits Szilárd — Matus András és társai.

T a n ü g y.

(A tolnai ev. ref. egyházmegyei néptanító egyesület augusztus hó 14-én, délelőtt tíz órakor Szegzárdon, a polgári iskola helyiségében évi rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: Ének és ima. A gyűlés megnyitása és megalakulása. A pénztári atadó és átvevő bizottság jeleatése. Jelentés a köz- és gyám-pénztár múlt évi állapotáról. Tantó Imre kölesdi tanító felolvasása. Bocskár Ferenc ócsényi tanító felolvasása. Az elnökséghez érkezett átiratok előterjesztése. Esetleges indítványok.

Köszgazdaság.

□ A nagy hőség. Keszthelyről írják, hogy a nagy hőség a keszthelyi járásban sok kárt okozott. A legelőket leperzselte a nap s takarmányban előreláthatólag nagy hiány lesz. Erre vall az is, hogy a marhaárak tetemesen leszállottak. A szilva elszáradt, a szőlő pedig teljesen összeaszalódik. A gazdák várják az esőt.

□ Lépfene. Blau Rezső, mohácsi lakos egyik lova lépfenében elhullott. A ló értéke 800 korona. — A járási főszolgabíró a szükséges óvintézkedéseket elrendelte s Blau Rezső istállóját zár alá helyezte.

□ A hazai ipar pártolása. A szállítható mezei vasutak engedélyezése tárgyában, az illetékes törvényhatóság első tisztviselője (polgármester, alispán) határoz. Az engedély-okiratba fel kell venni azt is, hogy az építéshez milyen anyagok használhatók. A kereskedelemügyi miniszter most föl hívja a törvényhatóságok vezetősegeit, hogy a mezei vasutakhoz kizárólag a hazai vasanyagok használatát tegyék kötelezővé, ideértve a kocsikat is. Ha pedig az az eset fordulna elő, hogy a hazai anyag sokkal többbe kerülne, mint a külföldi, akkor az idegen készítmény alkalmazására esetről-esetre külön kormányhatósági engedélyt kell kérni.

T Á V I R A T O K.

— **Pichler Győző mandátuma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Pichler Győző, képviselő, — hír szerint — egyik erdélyi kerületben vett mandátumot. Mostani kerületében **Kölesden Bernrieder János** szabadelpvüparti megválasztását bizonyosra veszik. (!)

— **Makai Emil halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Makai Emil**, a jeles fiatal költőt, ki tegnap este hunyt el Budapesten, ma föl ravatalozták Vörösmarty-utcai lakásán. A ravatalt számosan keresték föl a délelőtt folyamán az írók s művészek köréből **Makai Emil**, kinek ravatalát eddig is már számos koszoru díszíti. Holnap délután temetik.

— **A török-francia konfliktus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Török és Franciaország között komoly konfliktus támadt, mely miatt valószínűleg megszakítják a diplomáciai összeköttetést.

— **A miniszterelnök Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Szell Kálmán** Ischból ma reggel visszaérkezett Bécsbe.

— **Frigyes császárné temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Frigyes** császárnét kedden temetik **Potsdamban**.

— **Eltűnt miniszteri tisztviselő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Könce Imre** földmiveléslügyi miniszteri számellenőr budapesti lakásáról nyomtanul eltűnt. Súlyos idegbajban szenvedvén, a családja fél, hogy **Könce** öngyilkosságot követett el.

— **Öngyilkos gazdatiszt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Mint Vácról** távirják **Gyeny János** gazdatiszt, **Vacon** agyonölte magát. Előbb a feleségére lőtt de, az asszony sértetlen maradt. Az okot nem tudják.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PECSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:03	11:10
B.-Szt.-Lőrinc	8:48	12:13	3:36	11:44
(B.-Szt.-Lőrincről indul				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:50)				
B.-Sellyére érk.	6:04	10:34	4:59	
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15, szv. 4:47				
(Báttaszék felé sz. v. 3:19 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04 2:32 5:21 2:55				
Budapestre k. p. u. é. 1:25 8:00 8:35 8:20				
	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé 3:03 8:28 6:47				
B.-Szt.-Lőrinc 3:36 9:06 7:26				
Szigetvár	4:42	1:13	9:8	8:02
Kaposvárra indul	V. v. 5:15	V. v. 11:10		
érkezik > 8:21 > 2:49				
Barcs	5:14	10:56	9:00	
N.-Kanizsa	1:26	11:54		
Bécs	9:35	8:50		

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:42	12:30	4:23	8:35
Úszógh érk.	6:28	12:43	4:37	8:58
Villány	6:48	1:29	5:24	9:33
Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 10:05				
Mohács érk.	7:50	11:35	2:39	10:49
Villány ind.	6:53	1:34	5:29	9:43
Eszék	8:07	2:45	6:45	11:01

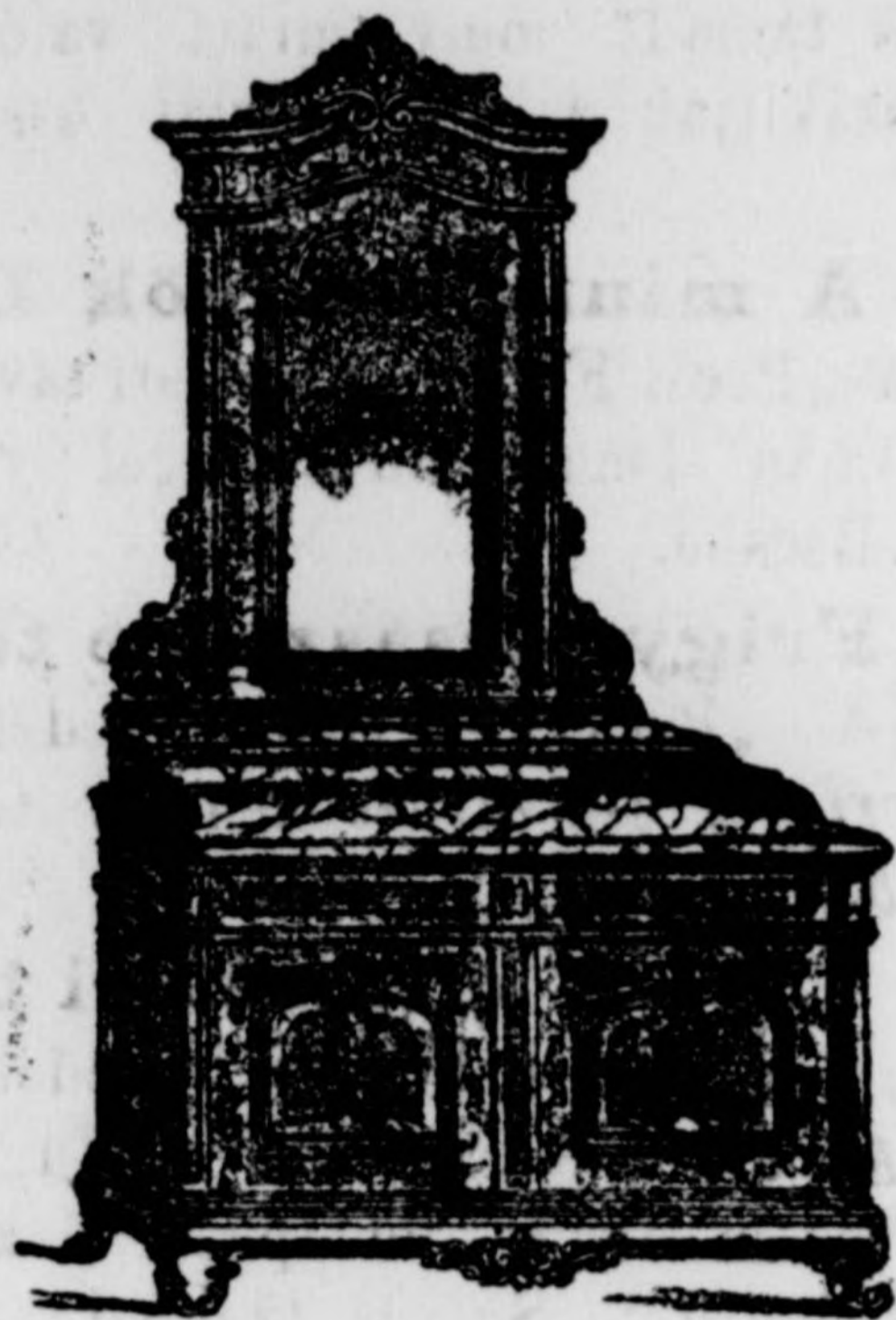
Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2:00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12:00. Mohácsra érkezik este 9:55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul p. 11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Rácsvároson

a vámház mellett lévő

koresma helyiség

nagy kerttel, 2 istálló, 2 kocsiszin és hozzávaló lakással együtt bérbeadó, esetleg jutányos áron eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál

Zongorázni tanít

és a jövő iskolai évre családja körében *kosztos tanulókat* is fogad valamint *báztanítónak, felolvasónak, magántitkárnak, levelező- és könyvelőnek* úgy *kereskedelmi és biztosítási képviselőnek*, nemkülönben *bárgondnoknak* is tisztelettel ajánlkozik

Grosch Károly

nyug. tanító

Pécs, Arpád-utca 23. sz. a.

Hirdetések a hirdetésbélyeg megszűnése folytán
jutányosan felvételnek a
„Pécsi Figyelő“ kiadóhivatalában.

Uj hajnövés! Nincs többé kopasz fej!

Ingyen próba oly igen figyelemreméltó szerből, a mely férfiaknak, nőknek, gyermekeknek pompás hajfürtöket kölcsönöz.

Meggátolja a hajak kihullását, elmulasztja a korpát, vart és pörösenést, a hajzatot hosszuvá, sűrűvé és selyempuhává teszi.

Korán őssült hajzat, festés nélkül visszanyeri természetes színét. Biztosítottatik a hajzat újra növése kopasz fejen, valamint szemöldök és szemszőrök növése. Küldje be nevét és címét ingyen próbáért.

Nincs többé panasz korpaképződés, hajhullás és kopasság miatt, mint a fenti ábra világosan mutatja.

Professor Turner a Fairmount Collége elnöke mondja a következőket: Miután 30 éven át kopasz voltam, 1895 közepén használni kezdtem ezt a szert s már néhány hét múlva fejemet sűrű, ujonnan nőtt hajzat borította. Egy keskeny szegély kivételével már teljesen elvesztettem volt a hajamat s ime 6 hét alatt az egész koponyám sűrűn borítva lett hajzattal. 30 éven át voltam kopasz s a hajak ilyen koponyán is újból kinőhettek, akkor senkinek sincs oka tartani az eredménytelenségtől.

Walker N. asszony, 18. Haven St. Grimsby Eng. így ír: fejemen egy régi kopasz foltot takarítottam, míg aztán az ön szerétől ott is szép sűrű haj nőtt.

Everett F. R. asszony, Jona villa, Turbeck Terrace Road, Eng. »Husz év előtt csaknem minden hajamat elvesztettem, csak egy keskeny szegély maradt fenn belőle: most az egész fejemen ismét sűrű növésnek indult s az ön szere csodálatos hatásának mondható.«

Bunce G. ur, 33. Richardson St. High Wycombe, Bucks. Engl. így ír: Igen kelemen voltam meglepve. konstatálván, hogy az ön Foto-szerének három heti használata után, hajam ismét elkezdett buján növekedni. Ajánlom is ezt minden barátomnak, mint az egyedüli hajnövesztő szert, mely ezt a nevet megérdemli.

Ezen szer a hajhagymákat egészen kielégítő módon ingerli. A fiatal hajzat csodálatos gyorsasággal növésnek indul. Leánykák, akiknek hajzatuk rövid és szemlátomást élettelen volt, különösen meggyőződhetnek e szer csodálatos hatásáról. Idős egyéneknél a szer hatása a korpaképződés, hajhullás és kopasság megállításában nyilvánul, anyáknak pedig megnyugtató szolgálhat, hogy van egy szer, a melylyel kedves leánykáiknak pompás hajfonatot növeszthetnek. Ne mulasztja el tehát és 10 fillér levélbélyeg csatolása mellett írja meg nevét és lakását ezen címre: Altenheim Medical Dispensary, 3453. Butterfield Building, Cincinnati, Ohio V. St. v. A. és ön azonnal kap bérmentve egy ingyen próbát e bámulatos hatású szerből.

Ne felejtse el, hogy Amerikába szánt levélre 25 fill. levélbélyeg szükséges. Nevét és lakását tessék világosan. olvashatóan kiírni, hogy a kézbesítésnél félreértés ne legyen.

Egy rég óhajtott szert találtak fel, a mely sűrű és csodálatos bujaságu hajnövést idéz elő. A tulajdonos mindenkinek, aki nevét és címét beküldi, a szerből ingyen próbát küld, úgy hogy mindenki kipróbálhatja e szernek a hajnövést előmozdító hatását. — A szer tisztán növényi termék, azért senki ne késlekedjék az alkalmazásával amennyiben az a leggyöngédebb fejbőrre is teljesen ártalmatlan.

Küldje be nevét és címét a következő címre: Altenheim Medical Dispensary 3453. Butterfield Bldg., Cincinnati Ohio, V. St. v. A. s mellékeljen 10 fillér levélbélyeget portóra és kap azonnal egy ingyen próbaküldeményt s nincs semmi célja, hogy akár ön, akár gyermekei ritka, szegényes hajat viseljenek. Az egészséges haj mint védőszer, télen-nyáron egyaránt szükséges s anélkül úgy a felnőttek, mint a gyermekek a meghülés állandó veszélyének vannak kitéve. Anyák és gyermekek betegségei gyakran paralizálják a hajgyökereket s a természetnek sok évre van szüksége, hogy az ebbeli hiányt pótolhassa. Ki kételkednék ezen csodálatos szer hatásáról, amidőn ezer és ezer szavahihető férfiak köszönő és elismerő iratai bizonyítják azt.